

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 16/22
Luxembourg, 26. januar 2022

Sodba v zadevi T-286/09 RENV
Intel Corporation/Komisija

Splošno sodišče je razglasilo delno ničnost odločbe Komisije, s katero je bila družbi Intel naložena globa 1,06 milijarde EUR

Analiza, ki jo je opravila Komisija, ni popolna in na njeni podlagi ni mogoče pravno zadostno dokazati, da so sporni rabati lahko imeli ali bi lahko imeli protikonkurenčne učinke

Evropska komisija je z odločbo z dne 13. maja 2009¹ družbi Intel, proizvajalki mikroprocesorjev, naložila globo 1,06 milijarde EUR, ker je ta od oktobra 2002 do decembra 2007 zlorabljala svoj prevladujoči položaj na svetovnem trgu procesorjev² x86³ z izvajanjem strategije, katere namen je bil s trga izriniti njene konkurente.

Po mnenju Komisije sta bili za to zlorabo značilni dve vrsti poslovnih ravnanj družbe Intel v razmerju do njenih poslovnih partnerjev, in sicer gole omejitve in pogojni rabati. Natančneje, družba Intel naj bi zadnjenavedene rabate odobrila štirim proizvajalcem originalne računalniške opreme (Dell, Lenovo, Hewlett-Packard (HP) in NEC) pod pogojem, da pri njej nabavljajo vse ali skoraj vse svoje procesorje x86. Prav tako naj bi družba Intel odobrila plačila evropskemu distributerju mikroelektronskih naprav (družbi Media-Saturn-Holding), če bi ta prodajal izključno računalnike, opremljene s procesorjem x86 družbe Intel. S temi rabati in plačili (v nadaljevanju: sporni rabati) naj bi se zagotavljala zvestoba štirih proizvajalcev opreme in družbe Media-Saturn, s čimer naj bi se znatno zmanjšala zmožnost konkurentov družbe Intel za konkuriranje na podlagi kakovosti njihovih procesorjev x86. Protikonkurenčno ravnanje družbe Intel naj bi tako prispevalo k zmanjšanju izbire za potrošnike in spodbud za inovativnost.

Splošno sodišče je s sodbo z dne 12. junija 2014⁴ tožbo, ki jo je družba Intel vložila zoper to odločbo, v celoti zavrnilo. Sodišče je s sodbo z dne 6. septembra 2017⁵, izdano na podlagi pritožbe družbe Intel, navedeno sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje Splošnemu sodišču.

Družba Intel je v utemeljitev predloga za razveljavitev prvotne sodbe Splošnemu sodišču zlasti očitala, da je napačno uporabilo pravo, ker ni preučilo spornih rabatov glede na vse okoliščine primera. V zvezi s tem je Sodišče ugotovilo, da se je Splošno sodišče – tako kot Komisija – oprlo na predpostavko, da imajo rabati za zvestobo, ki jih podeli podjetje s prevladujočim položajem, že po svoji naravi zmožnost za omejitev konkurence, tako da ni bilo treba analizirati vseh okoliščin primera, zlasti pa ne opraviti testa AEC (v angleščini poznanega pod imenom „as efficient competitor test“).⁶ Kljub temu je Komisija v svoji odločbi te okoliščine vseeno poglobljeno preučila,

¹ Odločba Komisije C(2009) 3726 final z dne 13. maja 2009 v zvezi s postopkom na podlagi člena [102 PDEU] in člena 54 Sporazuma EGS (zadeva COMP/C-3/37.990 – Intel).

² Procesor je ključni sestavni del vsakega računalnika tako za splošno delovanje sistema kot za skupno ceno naprave.

³ Mikroprocesorje, ki se uporabljajo v računalnikih, je mogoče razvrstiti v dve kategoriji, in sicer procesorje x86 in procesorje, ki temeljijo na drugi arhitekturi. Arhitektura x86 je standard, ki ga je zasnovala družba Intel ter ki omogoča delovanje operacijskih sistemov Windows in Linux.

⁴ Sodba Splošnega sodišča z dne 12. junija 2014, *Intel/Komisija*, T-286/09 (glej tudi sporočilo za medije št. [82/14](#)).

⁵ Sodba Sodišča z dne 6. septembra 2017, *Intel/Komisija*, C-413/14 P (glej tudi sporočilo za medije št. [90/17](#)) (v nadaljevanju: sodba v pritožbenem postopku).

⁶ Tako opravljena ekonomska analiza se je v tem primeru nanašala na zmožnost spornih rabatov za izrinjenje konkurenta, ki bi bil enako učinkovit kot družba Intel, ne da bi s tem zasedel prevladujoč položaj. Konkretnije, namen analize je bil ugotoviti ceno, po kateri bi moral konkurent, ki bi bil tako učinkovit kot družba Intel in ki bi imel enake stroške kot zadnjenavedena, prodajati svoje procesorje, da bi proizvajalcem računalniške opreme ali distributerjem

na podlagi česar je ugotovila, da bi moral konkurent, ki je enako učinkovit, uporabljati cene, ki ne bi bile vzdržne, in da je bilo zato z uporabo spornih rabatov takega konkurenta mogoče izriniti. Sodišče je na podlagi tega sklenilo, da je imel test AEC dejansko vlogo pri tem, kako je Komisija presojala možnost, da bi imeli zadevni ravnanji učinek izrinjenja konkurentov, tako da bi Splošno sodišče moralo preučiti vse trditve, ki jih je družba Intel podala v zvezi s tem testom in njegovim izvajanjem s strani Komisije. Ker Splošno sodišče takšne preučitve ni opravilo, je Sodišče prvotno sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo v razsojanje Splošnemu sodišču, da bi to lahko ob upoštevanju trditev, ki jih je podala družba Intel, preučilo zmožnost spornih rabatov za omejitev konkurence.

Splošno sodišče, ki je o zadevi ponovno razsojalo, je s sodbo z dne 26. januarja 2022 razglasilo ničnost izpodbijane odločbe v delu, v katerem so sporni rabati opredeljeni kot zloraba v smislu člena 102 PDEU in je družbi Intel naložena globa iz naslova vseh njenih ravnanj, ki so opredeljena kot zloraba.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je uvodoma pojasnilo obseg spora po vrnitvi zadeve v razsojanje. V zvezi s tem je ugotovilo, da je edini razlog za razveljavitev prvotne sodbe samo ena napaka, ki se nanaša na to, da v prvotni sodbi niso bile upoštevane trditve družbe Intel, s katerimi je ta izpodbijala analizo AEC, ki jo je opravila Komisija. V teh okoliščinah je Splošno sodišče menilo, da lahko za namene preučitve upošteva vse ugotovitve, na katere napaka, ki jo je tako ugotovilo Sodišče, ni vplivala. V tem primeru gre, prvič, za ugotovitve v prvotni sodbi o golih omejitvah in o njihovi nezakonnosti glede na člen 102 PDEU. Splošno sodišče je namreč štelo, da Sodišče – vsaj na načelni ravni – ni ovrгло razlikovanja, vzpostavljenega v izpodbijani odločbi, med praksami, ki pomenijo take omejitve, in drugimi ravnanji družbe Intel, ki so edina zajeta v zadevni analizi AEC. Drugič, Splošno sodišče je upoštevalo preudarke iz prvotne sodbe, v skladu s katerimi je Komisija v izpodbijani odločbi dokazala obstoj spornih rabatov.

Po tej pojasnitvi je Splošno sodišče, na prvem mestu, začelo preizkus predlogov v zvezi z razglasitvijo ničnosti izpodbijane odločbe, in sicer s predstavitvijo metode, ki jo je Sodišče določilo za presojo zmožnosti sistema rabatov za omejitev konkurence. V zvezi s tem je opozorilo, da je sistem rabatov za izključnost, ki ga vzpostavi podjetje s prevladujočim položajem na trgu, sicer mogoče opredeliti kot omejevanje konkurence, saj se glede na njegovo naravo lahko domneva, da ima omejevalne učinke na konkurenco, vendar gre v tem primeru le za izpodbojno pravno domnevo, ki Komisije nikakor ne odvezuje dolžnosti preučiti protikonkurenčne učinke. Tako mora Komisija v primeru, da podjetje s prevladujočim položajem v upravnem postopku ob podpori dokazov trdi, da njegovo ravnanje ni moglo omejiti konkurence in zlasti imeti očitanih učinkov izrinjenja, analizirati, ali sistem rabatov lahko povzroči izrinjenje. Naloga Komisije v okviru take analize ni samo analizirati, prvič, moč prevladujočega položaja podjetja na upoštevem trgu in, drugič, stopnjo pokritosti trga z očitano prakso ter pogoje in načine odobritve zadevnih rabatov, njihovo trajanje in njihov znesek, ampak tudi presoditi morebiten obstoj strategije, katere namen je izriniti konkurente, ki so vsaj enako učinkoviti. Poleg tega, kadar Komisija opravi test AEC, ta postane del elementov, ki jih mora upoštevati pri presoji zmožnosti sistema rabatov za omejitev konkurence.

Na drugem mestu, Splošno sodišče je najprej preverilo, ali presoja zmožnosti spornih rabatov za omejitev konkurence, ki jo je opravila Komisija, temelji na tako opredeljeni metodi. V zvezi s tem je uvodoma poudarilo, da je Komisija v izpodbijani odločbi napačno uporabila pravo, ker je menila, da za to, da bi ugotovila, ali sporni rabati družbe Intel pomenijo zlorabo, testa AEC, ki ga je kljub temu opravila, ne potrebuje. Glede na to je Splošno sodišče menilo, da te ugotovitve ne more sprejeti. Ker je iz sodbe v pritožbenem postopku razvidno, da je imel test AEC dejansko vlogo pri tem, kako je Komisija presojala možnost, da bi imela uporaba zadevnih rabatov učinek izrinjenja, je Splošno sodišče moralo preučiti trditve, ki jih je družba Intel navedla v zvezi z omenjenim testom.

mikroelektronskih naprav nadomestil izgubo zaradi zadevnih rabatov, da bi se ugotovilo, ali lahko ta konkurent v takem primeru še vedno krije svoje stroške.

Na tretjem mestu, Splošno sodišče je – glede na to, da analiza zmožnosti spornih rabatov za omejitve konkurence spada v okvir dokazovanja obstoja kršitve konkurenčnega prava, v tem primeru zlorabe prevladujočega položaja – opozorilo na pravila o porazdelitvi dokaznega bremena in o zahtevanem dokaznem standardu. Tako mora Komisija v skladu z načelom domneve nedolžnosti, ki velja tudi na tem področju, dokazati obstoj take kršitve, po potrebi s sklenjenim krogom natančnih in skladnih indicev, tako da v zvezi s tem ni več nobenega dvoma. Kadar Komisija trdi, da ugotovljenih dejstev ni mogoče pojasniti drugače kot s protikonkurenčnim ravnanjem, je treba šteti, da obstoj zadevne kršitve ni zadostno dokazan, če zadevnim podjetjem uspe ponuditi drugo verjetno razlago dejstev. Kadar pa se Komisija opre na dokaze, s katerimi se načeloma lahko dokaže obstoj kršitve, so zadevna podjetja tista, ki morajo dokazati nezadostnost njihove dokazne vrednosti.

Na četrtem mestu, Splošno sodišče je ob upoštevanju teh pravil preučilo trditve v zvezi z napakami, ki naj bi jih Komisija storila pri analizi AEC. V zvezi s tem je presodilo, da Komisija ni pravno zadostno dokazala, da se lahko z vsakim od spornih rabatov povzroči učinek izrinjenja, glede na trditve, ki jih je družba Intel navedla v zvezi z oceno – s strani Komisije – upoštevnih meril za analizo.

Prvič, Splošno sodišče je v zvezi z uporabo testa AEC za družbo Dell namreč ugotovilo, da se je Komisija v okoliščinah obravnavane zadeve za oceno „spremenljivega dela“⁷ resda lahko veljavno oprla na znane podatke gospodarskih subjektov, ki niso prevladujoče podjetje. Vendar je Splošno sodišče, potem ko je preučilo elemente, ki jih je v zvezi s tem predložila družba Intel, sklenilo, da ti elementi lahko pri sodišču vzbudijo dvom o rezultatu te ocene, zaradi česar je presodilo, da elementi, na podlagi katerih je Komisija sklepala, da so rabati, odobreni družbi Dell, lahko imeli učinek izrinjenja v celotnem upoštevnem obdobju, niso zadostni. Drugič, po mnenju Splošnega sodišča enako velja za analizo rabatov, odobrenih družbi HP, saj ugotovljeni učinek izrinjenja zlasti ni bil dokazan za celotno obdobje kršitve. Tretjič, Splošno sodišče je v zvezi z rabati, ki so bili pod različnimi pogoji odobreni družbam iz skupine NEC, ugotovilo dve napaki v analizi Komisije, od katerih ena vpliva na vrednost pogojnih rabatov, druga pa se nanaša na nezadostno utemeljeno ekstrapolacijo rezultatov, ki so veljavni za eno samo četrletje, na celotno obdobje kršitve. Četrtič, Splošno sodišče je prav tako sklenilo, da zaradi napak, ki jih je pri presoji številčne ocene zadevnih koristi v naravi storila Komisija, ni zadostnih dokazov glede zmožnosti rabatov, odobrenih družbi Lenovo, za povzročitev učinka izrinjenja. Petič, Splošno sodišče je podobno sklenilo glede analize AEC v zvezi z družbo Media-Saturn, pri čemer je med drugim ugotovilo, da Komisija ni podala nobene pojasnitve glede razlogov, ki so jo pripeljali do tega, da je pri analizi plačil, odobrenih temu distributerju, rezultate, pridobljene za namene analize rabatov, odobrenih družbi NEC, za eno četrletje, ekstrapolirala na celotno obdobje kršitve.

Na petem mestu, Splošno sodišče je preverilo, ali so bila v izpodbijani odločbi ustrezno upoštevana vsa merila, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti zmožnost praks oblikovanja cen, da se z njimi povzroči učinek izrinjenja, v skladu s sodno prakso Sodišča. V zvezi s tem pa je ugotovilo, da Komisija ni ustrezno preučila merila v zvezi s stopnjo pokritosti trga z izpodbijano prakso in prav tako ni pravilno analizirala trajanja rabatov.

Posledično iz vseh zgornjih preudarkov izhaja, da **analiza, ki jo je izvedla Komisija, ni popolna in na njeni podlagi nikakor ni mogoče pravno zadostno dokazati, da so sporni rabati lahko imeli ali bi lahko imeli protikonkurenčne učinke, zaradi česar je Splošno sodišče odločbo razglasilo za nično** v delu, v katerem je bilo ugotovljeno, da te prakse pomenijo zlorabo v smislu člena 102 PDEU.

Nazadnje, Splošno sodišče je v zvezi z vplivom take delne razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe na višino globe, ki jo je Komisija naložila družbi Intel, menilo, da ne more opredeliti višine globe, ki je povezana samo z golimi omejitvami. Posledično **je v celoti razglasilo ničnost člena**

⁷ Ta izraz v tem primeru označuje del trga, v okviru katerega so bile stranke družbe Intel proste in so se lahko oskrbovale pri drugih dobaviteljih, ki je bil nujno omejen ob upoštevanju zlasti narave proizvoda ter podobe znamke in profila družbe Intel.

izpodbijane odločbe, s katerim je družbi Intel naložena globa v višini 1,06 milijarde EUR iz naslova ugotovljene kršitve.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.